

Tiedonhaku Pienen Helmet-lukuhaasteen siivittämänä

Opettajan opas Pienen Helmet-lukuhaasteen kirjojen hakuun.

1. Kirjan kannessa on ihmiskasvot

Kirjasammon kansikuvahaku, hakusanaksi *kasvot*. Kokeile päätellä pelkän kansikuvan perusteella, onko kirja lasten-, nuorten- vai aikuisten kirjallisuutta.

2. Kirjassa etsitään kadonnutta ihmistä tai esinettä **HELMET**

Hae helmetissä hakusanoilla *katoaminen lastenkirjallisuus* tai *katoaminen nuortenkirjallisuus*.

Jos haluat nähdä *uusimmat suomenkieliset* kirjat ensin, valitse järjestys **vuoden** mukaan ja rajaa kieleksi **suomi**.

3. Kirja kertoo paikasta, jossa olet käynyt **HELMET**

Hae helmetissä lasten- tai nuortenkirjallisuutta maan tai kaupungin nimellä (esim. *Lontoo nuortenkirjallisuus*).

Voit myös hakea ensin maan tai kaupungin nimellä, ja tehdä hakutulokseen rajauksen lasten kokoelmaan. Tällöin mukaan tulee enemmän kirjoja, mutta myös esimerkiksi nuorten hyllyyn nostettuja aikuisten dekkareita ja tietokirjallisuutta.

4. Alle 18-vuotiaan suosittelema kirja

Rakenna luokkaan kirjojen suositteluseinä!

Tämä kohta on myös isossa Helmet-lukuhaasteessa. Auttaisitteko aikuisia lukuhaasteen tekijöitä kirjoittamalla tai kuvaamalla luokan kirjasuosituksesi vaikkapa Helmet-lukuhaasteen Facebook-ryhmässä jaettavaksi?

5. Kotimainen lasten- tai nuortenkirja

Mieti luokan kanssa, miten tarkistaisitte, onko kirjailija kotimainen?

6. Kirjailijan sukunimi alkaa samalla kirjaimella kuin oma sukunimesi

Tämän kohdan kanssa on varmaan hauskin tehdä kirjastoretki. Hyllyjen väliin tutkimaan ja aakkosjärjestyksestä miettimään, mars!

7. Kirjassa on kaksoset **HELMET**

Hae helmetissä hakusanoilla *kaksoset lastenkirjallisuus* tai *kaksoset nuortenkirjallisuus*.

8. Eurooppalaisen kirjailijan kirjoittama kirja

Kirjasammossa voit etsiä kirjailijan kotimaalla.

9. Et pidä kirjan nimestä **HELMET**

Käytä hyväksi erilaisia kirjalistoja ja -blogeja. Entä jos kokeilisit helmet-haussa erilaisia kirosanoja?

10. Kirja käsittelee sinulle vierasta kulttuuria **HELMET**

Kokeile haussa vaikka jotain näistä kulttuureista (*saamelaiset lastenkirjallisuus, kurdit nuortenkirjallisuus*) tai jonkin maan nimeä (*Intia lastenkirjallisuus*)

11. Ilmastonmuutosta käsittelevä kirja **HELMET**

Jos haluat löytää muutakin kuin tietokirjoja, hakusana pitää kirjoittaa monikkoon. Kokeile Helmet-hakua *ilmastonmuutokset lastenkirjallisuus*.

12. Sokkona hyllystä valittu kirja

Mars kirjastoreissulle!

13. Kirja kirjailijalta, jonka kirjoja et ole lukenut aiemmin

Käytä hyväksi erilaisia kirjalistoja ja -blogeja.

14. Kirja, jota näet jonkun lukevan

Eläköön luokan tai vaikka koko koulun yhteiset lukuhetket! Entä millaisilla hakusanoilla löytäisit lukijoita vaikkapa Instagramista? Innostuisitteko julkaisemaan omia lukukuvia?

Espoossa lastenkirjastolaiset käyttävät kirjavinkkikuvissa hastagia **#lukuhetki**, tulkaa mukaan kasvattamaan verkon lukukuvia.

15. Kirjassa nähdään unia **HELMET**

Hae helmetissä *unet lastenkirjallisuus* tai *unet nuortenkirjallisuus*.

Käy kurkistamassa kirjan kaikki asiasanat. Mieti, voitko päätellä, nähdäänkö kirjassa unia vai onko unilla ja nukkumisella joku muu rooli.

16. Kirjan kannessa on kaupunkimaisema

Kirjasammon kansikuvahaku auttaa. Löydätkö kuvien perusteella lasten- ja nuortenkirjoja?

17. Olet nähnyt kirjasta tehdyn elokuvan

Keräisittekö luokassa yhteisen vinkkilistan?

18. Kirjassa ollaan yksin **HELMET**

Hae helmetissä *yksinäisyys lastenkirjallisuus* tai *yksinäisyys nuortenkirjallisuus*

19. Ihmisen ja eläimen suhteesta kertova kirja **HELMET**

Hae helmetissä vaikkapa *koira nuortenkirjallisuus, hevonen lastenkirjallisuus tai linnut lastenkirjallisuus*. Haku *ihminen-eläinsuhde lastenkirjallisuus* tai *nuortenkirjallisuus* löytää paljon aineistoa myös.

20. Kirja sijoittuu jollekin toiselle aikakaudelle **HELMET**

Kokeile hakusanana vaikkapa *keskiaika, kivikausi, 1950-luku*.

21. Kirjailijan nimi viehättää sinua

Tutki blogeja, kirjalistoja ja kirjahyllyjä.

22. Kirjan nimessä on kieltosana **HELMET**

Hae helmetissä vaikkapa *ei lastenkirjallisuus*. Keksi muita kieltosanoja, joilla kokeilet hakea.

Hakutuloksiin tulee mukaan monenlaisten eri syiden takia huteja, mutta hyviä vaihtoehtoja kyllä löytyy.

23. Kirjassa on alle 100 sivua **HELMET**

Tarkista suosikkien sivumäärä! Missä näistä kirjoista on alle sata sivua?
Risto Rämpääjä ja Hilpuri Tilli, Neropatin päiväkirja 2, Palokunnan arvoitus

24. Vuonna 2019 julkaistu kirja **HELMET**

Voit käyttää helmet-haussa montaa eri reittiä. a) Tee haku *nuortenkirjallisuus* tai *lastenkirjallisuus* ja järjestä kirjat uutuusjärjestykseen. b) Tee haku lempikirjailijan nimellä ja katso, onko häneltä ilmestynyt mitään uutta. c) Kokeile tehdä haku tarkennetun haun puolella.

25. Opettajan tai kirjaston henkilökunnan suosittama kirja

Etsi vinkkejä kirjastojen sivuilta, vinkkaa oppilaille tai tilaa luokillesi kirjavinkkaus.